

A szociális hozzájárulási adó 2020

A szociális hozzájárulási adó (a továbbiakban: adó) kötelezettséget 2019. január 1-jétől a szociális hozzájárulási adóról szóló törvény¹ szabályozza. A szociális hozzájárulási adó a szociális biztonsághoz, valamint a testi és lelki egészséghez való jog érvényesítését szolgáló egyes szociális ellátások fedezetéhez, továbbá az egységes állami nyugdíjrendszer fenntartásához szükséges államháztartási forrásokat biztosítja².

Ebben az információs füzetben az alábbiakról olvashat:

- I. Kiknek kell adót fizetnie?**
- II. Mi a kötelezettség alapja?**
- III. Mentés a kötelezettség alól.**
- IV. Az adó mértéke és felső határa.**
- V. Az adókedvezmények rendszere.**
- VI. A bevallás és befizetés.**

I. Az adófizetési kötelezettség, az adó alapja

1. Adó fizetési kötelezettség áll fenn a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja tv.) szerint összevont adóalapba tartozó adó (adóelőleg) alap számításnál figyelembe vett jövedelem után.
2. Adófizetési kötelezettség terheli az ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszony alapján fizetett ösztöndíjat és a munkavállalói érdekképviselőt ellátó szervezet részére levont (befizetett) tagdíjat.
3. Adófizetési kötelezettség terheli az Szja tv. szerinti önálló és nem önálló tevékenységből származó jövedelem esetében az Szja tv. szerinti adó (adóelőleg) alap hiányában a Tbj.³ szerint biztosítottak minősülő személy részére juttatott olyan jövedelmet, amely a Tbj. 27.§ (1) bekezdés b) pontja alapján, a Tbj. 30. §-a alapján járulékalapot képez.

¹ 2018. évi LII. törvény (a továbbiakban: Szcho tv.).

² Az adó megfizetése államháztartási forrásból fedezett ellátásra (ideértve különösen a társadalombiztosítási ellátást és az állskeresési ellátást), vagy államháztartási forrásból folyósított támogatás igénybevételére való jogot nem keletkeztet, valamint az adó alapja és összege az ilyen ellátás, támogatás összegét nem befolyásolja.

³ a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Tbj.)

Ha a természetes személy ugyanazon adómegállapítási időszakra Magyarországon adóztatható és Magyarországon nem adóztatható jövedelmet is szerez, az adóalap megállapításánál az 1-3. pontokat megfelelően együttesen kell alkalmazni, azzal az eltéréssel, hogy a 3. pont alkalmazásakor az alaphérs vagy más díjazás azon időszakra (naptári napokra) vonatkozó arányos részét kell figyelembe venni, amelyben a jövedelem külföldön adóztatható.

Az 1-3. pont szerinti jövedelmekkel összefüggésben érvényesülhet az a szabály, mely szerint a Tbj. szerinti foglalkoztató az adófizetésre kötelezett természetes személytől a természetes személlyel tett egybehangzó nyilatkozata alapján átvállalhatja az adó megfizetését és bevallását (ideértve az adó utólagos megtérítését is), ha a természetes személy kifizetőnek nem minősülő külföldi személytől a foglalkoztatóval fennálló jogviszonyára tekintettel szerez jövedelmet.

A fizetési és bevallási kötelezettség átvállalásának további feltétele a természetes személy nyilatkozata arról, hogy a kötelezettség teljesítéséhez szükséges adatokat a foglalkoztató rendelkezésére bocsátja. Az átvállalt kötelezettség teljesítéséért a foglalkoztató és a természetes személy egyetemlegesen felelnek.⁴

4. Adókötelezettség keletkezik továbbá

- a béren kívüli juttatások [Szja tv. 71. §],
- a béren kívüli juttatásnak nem minősülő egyes meghatározott juttatások [Szja tv. 70. §],
- a kamatkedvezményből származó jövedelem [Szja tv. 72. §]

Szja tv. szerinti adóalapként meghatározott összege után.

A béren kívüli juttatásnak nem minősülő egyes meghatározott juttatások és a kamatkedvezményből származó jövedelem esetében az adóalapot a juttatás (kamatkedvezmény) értékének 1,18 szorosa alapján kell megállapítani.

5. Adófizetési kötelezettséget kell teljesíteni

- a vállalkozásból kivont jövedelem [Szja tv. 68. §],
- az értékpapír-kölcsönzésből származó jövedelem [Szja tv. 65/A. §],
- az osztalék [Szja tv. 66. §], vállalkozói osztalékalap [Szja tv. 49/C. §],
- az árfolyamnyereségből származó jövedelem [Szja tv. 67. §],
- az Szja tv. 1/B. § hatálya alá tartozó természetes személy e tevékenységből származó jövedelme,
- az átalányadózó mezőgazdasági kistermelő által e tevékenysége alapján szerzett jövedelmének 75 százaléka,
- a tételes költségelszámolást választó, nemleges nyilatkozatot benyújtó őstermelő⁵ bevételének 4 százaléka

⁴ Szcho tv. 28. §.

⁵ A mezőgazdasági őstermelő szociális hozzájárulási adókötelezettségének szabályait a 6. számú információs füzet tartalmazza.

Magyarországon adóztatható része után.

Az összes jövedelemtípusra vonatkozó szabály, hogy a szociális hozzájárulási adót akkor is meg kell fizetni, ha a jövedelem juttatása nem pénzben történik.

Adóalapot képez az a jövedelem is, amelynek kifizetése (juttatása) olyan időszakra tekintettel történik, amely időszakban a Tbj. alapján biztosítási jogviszony állt fenn, függetlenül a kifizetés (juttatás) időpontjától.

Figyelem! A Tbj. 6. § (1) bekezdés a) pontja szerinti biztosítási jogviszony esetében az adó alapja megegyezik a társadalombiztosítási járulék alapjával.

I/1. Az adóalap megállapításának különös szabályai⁶

Az egyházi jogi személyt az egyházi szolgálati viszonyban álló egyházi személyre tekintettel havonta terhelő adó alapja a minimálbér. Az adó alapja az adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszony fennállása minden napjára számítva a minimálbér harmincad része, ha a jogviszony nem áll fenn a hónap minden napján.

Az egy hónapra fizetendő adó alapjának megállapításkor a kifizető, nem veszi számításba a hónapnak azt a napját, amelyre a kifizető a tagjával fennálló jogviszonyára tekintettel a Szochó tv. külön rendelkezése alapján mentesül az adófizetés különös szabályainak alkalmazása alól. Ilyen esetben az adó alapja a hónap többi napjára számítva egyházi jogi személy esetében a minimálbér harmincad része.

II. Az adókötelezettség alanya

Az összevont adóalapba tartozó jövedelmek esetében főszabály szerint a jövedelmet juttató személy, a kifizető (külföldi kifizető) kötelezett az adó megfizetésére.

A természetes személyt terheli az adófizetési kötelezettség, ha

- járulékalapot nem képező jövedelme külföldi kifizetőtől származik,
- a jövedelem nem kifizetőtől származik, vagy
- az adóelőleget a kifizető nem köteles megállapítani,
- a juttatásból az adó, adóelőleg levonása nem lehetséges. [Szochó tv. 18. § (3) bek.]

Nem minősül kifizetőnek:

- az önkéntes kölcsönös biztosítópénztár a tag kilépése, a várakozási idő letelte után a tag részére teljesített adóköteles pénztári kifizetés,

⁶ Az egyéni vállalkozót saját maga után terhelő, illetve a társas vállalkozást a társas vállalkozó után terhelő szociális hozzájárulási adókötelezettségre vonatkozó különös szabályokat az említett vállalkozások számára készített tudnivalókat tartalmazó információs füzetben ismertetjük.

- a számlavezető a nyugdíj-előtakarékossági számlákról szóló törvényben meghatározott számlatulajdonos részére kifizetett, egyéb jövedelemnek minősülő összeg tekintetében,
- az önkéntes kölcsönös egészségpénztár, önszegélyező pénztár, egészség- és önszegélyező pénztár
 - o a jogosulatlanul igénybe vett pénztári szolgáltatás
 - o a célzott szolgáltatásként nyújtott kiegészítő önszegélyező szolgáltatás esetén,
- az önkéntes kölcsönös biztosítópénztár a természetes személy javára jóváírt támogatói adomány tekintetében,
- a biztosító az Szja tv. 28. § (2) bekezdése szerinti jövedelem esetében.

A kifizetőt terheli az adókötelezettség:

- a béren kívüli juttatások,
- a béren kívüli juttatásnak nem minősülő egyes meghatározott juttatások, valamint a kamatkedvezményből származó jövedelemmel összefüggésben.

A természetes személynek kell megfizetnie az adót

- a vállalkozásból kivont jövedelem,
- az értékpapír-kölcsönzésből származó jövedelem,
- az osztalék, vállalkozói osztalékalap,
- az árfolyamnyereségből származó jövedelem,
- az Szja tv. 1/B. § hatálya alá tartozó természetes személy e tevékenységből származó jövedelme,

Magyarországon adóztatható része után.

A több munkáltatóval létesített munkaviszony esetén az adókötelezettséget az adózás rendjéről szóló törvény szerint a kötelezettségek teljesítésére kijelölt munkáltató teljesíti.

Munkaerő-kölcsönzés keretében kölcsönbe adott munkavállalóval fennálló jogviszonyra tekintettel fizetendő adó alanya a kölcsönbe adó. Ha a kölcsönbe adó külföldi kifizető, az adófizetésre kötelezett a munkavállalót kölcsönbe vevő személy.

Kirendelés esetén az adófizetési kötelezettséget a kirendelést elrendelő (ideértve a külföldi kifizetőt is) teljesíti. A kirendelés alapján foglalkoztató személy teljesíti az adófizetési kötelezettséget, ha a kirendelést elrendelővel megállapodott arról, hogy a természetes személy foglalkoztatásához kapcsolódó munkabért és közterheket ő fizeti.

II/1. Az adófizetési kötelezettség alóli mentesülés

Az 1-3. pontban említett jövedelmekkel összefüggésben **nem keletkezik** adófizetési kötelezettsége – e tevékenysége, jogállása alapján szerzett jövedelme tekintetében

- a kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vállalkozónak;
- a társas vállalkozásnak a kiegészítő tevékenységet folytató társas vállalkozóra tekintettel;
- az iskolaszövetkezetnek a nappali rendszerű oktatás keretében tanulmányokat folytató tanuló, képzésben részt vevő személy, hallgató tagjával fennálló jogviszonyára - 25. életévének betöltéséig a tanulói, hallgatói, felnőttképzési jogviszonya szünetelésének időtartama alatt is - tekintettel;
- a szociális szövetkezetnek a tagi munkavégzési jogviszonyban álló tagjával fennálló jogviszonyára tekintettel;
- a kifizetőnek az Szht.⁷ szerinti szakképzési munkaszerződés, a nemzeti felsőoktatásról szóló⁸ törvény 44. § (1) bekezdés a) pontja szerinti hallgatói munkaszerződés alapján létrejött jogviszonyra tekintettel;
- a közérdekű nyugdíjas szövetkezetnek az öregségi nyugdíjban vagy átmeneti bányászjáradékban részesülő tagja között fennálló jogviszonyára tekintettel,
- a kifizetőnek a Tbj. szerint kiegészítő tevékenységet folytató⁹ személyre tekintettel;
- a Tbj. szerint külföldinek minősülő személynek az általa megszerzett, járulékalapot nem képező jövedelemre tekintettel;
- az egyházi személynek az egyházi szolgálati viszonyban álló egyházi személyre tekintettel, ha az egyházi szolgálati viszonyban álló személy saját jogú nyugdíjas természetes személy, vagy özvegyi nyugdíjban részesülő olyan személy, aki a rá irányadó öregségnyugdíj-korhatárt már betöltötte¹⁰.

Nem esik az 1-3. pont szerinti adófizetési kötelezettség alá - e tevékenysége, jogállása alapján szerzett jövedelme tekintetében -

- a külföldi állam Magyarországra akkreditált diplomáciai és konzuli képviselete személyzetének külföldi állampolgárságú tagja részére kifizetett, juttatott bevétel;
- a külföldi állam Magyarországra akkreditált diplomáciai és konzuli képviselete személyzetének külföldi állampolgárságú tagja által munkaviszony keretében háztartási alkalmazottként foglalkoztatott

⁷ A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. tv. (a továbbiakban: Szht.) 86. § (1) bekezdése szerint.

⁸ 2011. évi CCIV. törvény.

⁹ A Tbj. 4. § 11. pontja alapján kiegészítő tevékenységet folytató személy a biztosítási kötelezettség alá eső jogviszonyban kereső tevékenységet folytató saját jogú nyugdíjas, továbbá az az özvegyi nyugdíjban részesülő személy, aki a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltötte és egyéni vagy társas vállalkozónak minősül, akkor is, ha a saját jogú vagy a hozzátartozói nyugellátás folyósítása szünetel.

¹⁰ A rendelkezés 2019. január 1-jétől alkalmazható.

- külföldi állampolgár részére kizárólag e jogviszonyára tekintettel, vagy azzal összefüggésben kifizetett, juttatott bevétel;
- a nemzetközi szervezet nemzetközi szerződés alapján mentességet élvező tisztviselője, alkalmazottja és vele közös háztartásban élő családtagja (házastárs, gyermek) részére kifizetett, juttatott bevétel, feltéve, hogy kiterjed rájuk a nemzetközi szervezet szociális biztonsági rendszere;
 - a külföldi kifizető által Magyarországon kiküldetés, kirendelés vagy munkaerő-kölcsönzés keretében munkaviszonyban foglalkoztatott olyan - bevándorolt vagy letelepedett jogállással nem rendelkező - természetes személy részére kifizetett, juttatott bevétel (ideértve a munkaszerződésben meghatározott alapbért is), aki harmadik állam állampolgára, feltéve, hogy a foglalkoztatás időtartama nem haladja meg a két évet, valamint az említett feltételek szerinti korábbi foglalkoztatásától számítva a foglalkoztatás ismételt megkezdéséig legalább három év már eltelt; e rendelkezés olyan harmadik államból kiküldött személy esetében is alkalmazható, aki a harmadik államban fennálló biztosítását igazolja, függetlenül attól, hogy a kiküldött személy állampolgársága szerinti állammal Magyarországnak szociális biztonsági egyezménye áll fenn, továbbá olyan harmadik államból kiküldött személy esetében is alkalmazható, aki a harmadik államban fennálló biztosítását igazolja és nem tartozik a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló uniós rendeletek hatálya alá¹¹;
 - a kifizető által megállapított és folyósított társadalombiztosítási ellátás, valamint az általa folyósított szociális ellátásból a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló törvény szerint nem a kifizetőt terhelő rész;
 - táppénz, baleseti táppénz, csecsemőgondozási díj, örökbefogadói díj, gyermeknevelési támogatás, gyermekgondozási díj;
 - az olyan személynek juttatott bevétel, akire a Tbj. 3. §-a, 17. §-a, és 18. §-a szerint a biztosítási kötelezettség nem terjed ki;
 - az ingatlan bérbeadásából származó jövedelem;
 - az a jövedelem, amelynek kifizetése (juttatása) olyan időszakra tekintettel történik, amely időszakban a Tbj. 3. §-a, 17. §-a, vagy 18. §-a alapján nem áll fenn biztosítási jogviszony, függetlenül a kifizetés (juttatás) időpontjától;
 - a magánnyugdíjpénztár és az önkéntes kölcsönös biztosítópénztár által szolgáltatásként kifizetett összeg, a kedvezményezett részére a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény 28. § (1) bekezdésének a) pontja alapján fizetett összeg, az önkéntes kölcsönös biztosítópénztár megszűnése esetén a tag részére

¹¹ A Tbj. szerinti kiküldetés meghosszabbításának bejelentése esetén az adófizetési kötelezettség a kiküldetés kezdetét követő második év végétől áll fenn.

teljesített adóköteles pénztári kifizetés, valamint a volt pénztártagnak a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe történő visszalépése miatt visszafizetett magán-nyugdíjpénztári tagdíj-kiegészítés,

- az egyes bányászati dolgozók társadalombiztosítási kedvezményeiről szóló kormányrendelet alapján nyújtott keresetkiegészítés,
- az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény 51/C. §-ában meghatározott szolgáltatás,
- a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe történő visszalépés miatt a volt pénztártagnak kifizetett, a hozamgarantált tőke összege feletti összeg.

Nem kell adót fizetni a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló rendeletek¹² hatálya alá tartozó, másik tagállamban vagy az Európai Unió intézményei által biztosított személy jövedelme után. Az adó-fizetési kötelezettség alóli mentességet a természetes személy az illetékes külföldi hatóság által kiállított, a másik tagállamban vagy az Európai Unió intézményénél fennálló biztosítást tanúsító igazolással igazolja.

Nem kell az adót megfizetni az Európai Gazdasági Térség bármely tagállamában működő, a tőkepiacról szóló törvény szerint elismert (szabályozott) piacnak minősülő tőzsdére bevezetett értékpapírnak az adott tagállam joga szerint osztaléknak (osztalékelőlegnek) minősülő hozama után.

Nem terheli adófizetési kötelezettség a Tbj. szerint külföldinek minősülő személy¹³ által megszerzett

- a vállalkozásból kivont jövedelmet [Szja tv. 68. §],
- az értékpapír-kölcsönzésből származó jövedelmet [Szja tv. 65/A. §],
- az osztalékot [Szja tv. 66. §], vállalkozói osztalékalapot [Szja tv. 49/C. §],
- az árfolyamnyereségből származó jövedelmet [Szja tv. 67. §],
- az Szja tv. szerint egyéb jövedelemnek minősülő jövedelmet és
- a béren kívüli juttatásokat [Szja tv. 71. §],
- a béren kívüli juttatásnak nem minősülő egyes meghatározott juttatásokat [Szja tv. 70. §],
- a kamatkedvezményből származó jövedelmet [Szja tv. 72. §].

II/2. Mentés a különös szabályok alkalmazása alól

A kifizető a tagjával (ideértve az egyházi szolgálati viszonyban álló egyházi személyt is) fennálló jogviszonya alapján őt terhelő adó alapjának

¹² A szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és a végrehajtására vonatkozó eljárás megállapításáról szóló 987/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet.

¹³ A Tbj. 4. § j) pont szerint külföldi: az a természetes személy, aki nem minősül belföldinek.

megállapításakor az adóalap megállapításának különös szabályai hatálya alá tartozó esetben nem veszi számításba a hónapnak azt a napját, amelyre a tagja, az egyházi személy

- a) táppénzben, baleseti táppénzben, csecsemőgondozási díjban, örökbefogadói díjban, gyermekgondozási díjban részesül;
- b) gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermeknevelési támogatásban, gyermekek otthongondozási díjában, ápolási díjban részesül, kivéve, ha a gyermekgondozást segítő ellátás, gyermekek otthongondozási díja, ápolási díj folyósítása alatt a tag személyes közreműködését, az egyházi szolgálati viszonyban álló egyházi személy egyházi szolgálatát;
- c) csecsemőgondozási díjban, örökbefogadói díjban, gyermekgondozási díjban és gyermekgondozást segítő ellátásban egyidejűleg részesül.
- d) önkéntes tartalékos katonaként katonai szolgálatot teljesít;
- e) fogvatartott,
- f) legalább heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszonyban áll, vagy
- g) a köznevelési intézményben, szakképző intézményben vagy felsőoktatási intézményben, az Európai Gazdasági Térség tagállamában vagy Svájcban közép- vagy felsőfokú oktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében folytat tanulmányokat.

Az egyidejűleg fennálló több munkaviszony esetében az egyes munkaviszonyokban előírt munkaidőt a heti legalább 36 órás foglalkoztatás megállapításánál össze kell adni.

- h) A kifizető az egyházi szolgálati viszonyban álló egyházi személlyel fennálló jogviszonya alapján őt terhelő adó alapjának megállapításakor az adóalap megállapításának különös szabályai hatálya alá tartozó esetben – az előzőekben meghatározottakon túlmenően - nem veszi számításba a hónapnak azt a napját, amelyen tagja kifizetővel is az adóalap megállapításának különös szabályai hatálya alá tartozó adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszonyban áll, feltéve, hogy a kifizető e napot a taggal fennálló jogviszonya alapján az őt terhelő adó alapjának megállapításakor számításba veszi.
- i) Nem terheli szociális hozzájárulási adó azt a jövedelmet, amely az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló 2002. évi XLIII. törvény 2019. december 31-én hatályos 18. § (4) bekezdése alapján mentesül a személyi jövedelemadó fizetési kötelezettség alól.¹⁴

¹⁴ A 2019. január 1-jétől keletkezett adókötelezettségre is alkalmazható.

Az f)-h) pontok szerinti mentesülés feltétele, hogy a kifizető részére a természetes személy nyilatkozatot tesz a legalább heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszonya fennállásáról, tanulmányai folytatásáról, a más kifizetővel fennálló, az adóalap megállapításának különös szabályai hatálya alá tartozó jogviszonyáról.

A természetes személy az olyan változásról, amely az f)-h) pontokban foglalt rendelkezések alkalmazását érinti, haladéktalanul újabb nyilatkozatot tesz a kifizető részére. A nyilatkozat tartalmazza a természetes személy természetes személyazonosító adatait, valamint adóazonosító jelét, ennek hiányában a személyazonosító okmánya típusának megjelölését és számát, valamint lakcímét. Az újabb nyilatkozat megtételének elmulasztása miatt keletkezett adóhiány és jogkövetkezményei megtérítését a kifizető a nyilatkozatot elmulasztó természetes személytől igényelheti. Ha az újabb nyilatkozat megtételének elmulasztása miatt keletkezett adóhiányt a kifizetőtől nem lehet behajtani, az adóhiány és jogkövetkezményei megfizetésére az állami adó- és vámhatóság a nyilatkozatot elmulasztó természetes személyt határozattal kötelezheti.

III. Az adó mértéke, fizetendő összege, az adófizetési felső határ

Az adó mértéke az adóalap 15,5 százaléka, a 4. pontban említett jövedelmek esetében a juttatások adóalapként meghatározott összegének a 15,5 százaléka.

A fizetendő adó az adóalap után a kifizetéskor érvényes adómértékkel számított adó (számított adó), csökkentve az adó fizetésére kötelezettet e törvény rendelkezése alapján megillető adókedvezmények összegével.

Az adó mértékének változása esetén az adó fizetésére kötelezett a megváltozott adómértéket arra a hónapra, adóévre vonatkozóan bevallott jövedelmekre alkalmazza először, amely hónapban, adóévben a megváltozott adó mértéke hatályba lép.

Adófizetési felső határ

A természetes személy adófizetési kötelezettségének felső határt szab a törvény. A vállalkozásból kivont jövedelem, az értékpapír-kölcsönzésből származó jövedelem, az osztalék, vállalkozói osztalékalap, az árfolyamnyereségből származó jövedelem, valamint a külföldi illetőségű előadóművész 5. pont szerinti jövedelme után az adót addig kell megfizetni, míg az előzőek szerinti jövedelmek és az 1-3. pont szerinti jövedelmek együttes összege az adóévben eléri a minimálbér¹⁵ 24-szeres összegét.

Példa

Az egyéni vállalkozó munkaviszonyában elért összevont adóalapba tartozó jövedelme 3,2 M forint. Abban az esetben, ha egyéni vállalkozóként nyereséges

¹⁵ A 367/2019. (XII. 30.) Korm. rendelet alapján havi 161 000 forint.

és 1,5 M forint osztalékalapja keletkezik, akkor a vállalkozói osztalékalapjára tekintettel csak 664 000 forint után kell megfizetnie a szociális hozzájárulási adót.

A természetes személy nyilatkozata

A hozzájárulás fizetési felső határral érintett jövedelmek után a természetes személyt a naptári év folyamán mindaddig terheli az adófizetési kötelezettség, amíg a kifizetőnek nem nyilatkozik, hogy elérte az adófizetési felső határt.

A természetes személy nyilatkozhat arról is, hogy a hozzájárulási felső határba beszámító jövedelmeinek összege várhatóan eléri az adófizetési felső határt. Ha az adófizetési felső határt az előzőek szerinti jövedelmeinek összege mégsem éri el, a természetes személy az őt terhelő adót 6 százalékkal növelten, a tárgyévre vonatkozó személyi jövedelemadóról benyújtott adóbevallásában vallja be, és a bevallás benyújtására előírt határidőig fizeti meg.

IV. Az adókedvezmények rendszere

2019. január 1-jét követő időszakra a 25 év alatti ún. pályakezdőnek nem minősülő és az 55 év feletti munkavállalók foglalkoztatásával összefüggő, a részmunkaidős foglalkoztatás¹⁶, a Karrier Híd program megvalósítását célzó, valamint a Rehabilitációs kártyával történő foglalkoztatással kapcsolatos kedvezményt érvényesíteni nem lehet.

Átmeneti szabály alapján

- a 25 év alatti legfeljebb 180 nap biztosítási kötelezettséggel járó munkaviszonyban álló pályakezdő munkavállalókkal összefüggésben a foglalkoztatás 2 éves időtartamára,
- a tartósan álláskereső munkavállalóval összefüggésben a foglalkoztatás 2+1 éves időtartamára,
- az anyasági ellátás folyósítása alatt/után foglalkoztatott munkavállaló 2+1, illetve három vagy több gyermek esetén a foglalkoztatás 3+2 éves időtartamára,
- a szabad vállalkozási zónában működő vállalkozások által a foglalkoztatás 2+1 éves időtartamára

az érvényesítésből még hátralévő időtartamra a kifizető – a 2018. december 31-ig hatályos szabályok szerint¹⁷ – tovább érvényesítheti a kedvezményeket, amennyiben azok érvényesítése 2018. december 31-én folyamatban volt.

¹⁶ A pályakezdő fiatalok, az ötven év feletti munkanélküliek, valamint a gyermek gondozását, illetve a családtag ápolását követően munkát keresők foglalkoztatásának elősegítéséről, továbbá az ösztöndíjas foglalkoztatásról szóló 2004. évi CXXIII. törvény szerinti.

¹⁷ Az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CLVI. törvény IX. fejezet.

IV/1. A szakképzettséget nem igénylő, mezőgazdasági munkakörben foglalkoztatott munkavállalók után érvényesíthető adókedvezmény

2019. január 1-jétől változatlan feltételekkel érvényesíthető a szakképzettséget nem igénylő munkakörben foglalkoztatottak és a mezőgazdasági munkakörben foglalkoztatott munkavállalókkal összefüggő kedvezmény.

Továbbra is a FEOR-08

- 9. főcsoportjába tartozó foglalkozás szerinti munkakörben (a továbbiakban: szakképzettséget nem igénylő munkakör),
- 6. főcsoport 61. csoportjába tartozó, a 7. főcsoport 7333 számú foglalkozásából a mezőgazdasági gép (motor) karbantartója, javítója munkakörben és a 8. főcsoport 8421 számú foglalkozás szerinti munkakörben (a továbbiakban együtt: mezőgazdasági munkakör) munkaviszonyban foglalkoztatott személyekkel összefüggésben élhet a kedvezmény érvényesítésének lehetőségével a kifizető.

A kedvezmény egyenlő a munkavállalót az adómegállapítási időszakra megillető, az adó alapjának megállapításánál figyelembe vett, a munkavállalót terhelő közterhekkel és más levonásokkal nem csökkentett (bruttó) munkabér, de legfeljebb a minimálbér után a 15,5 százalékos adómérték 50 százalékával megállapított összeggel. A kedvezmény továbbra is egész hónapban megilleti a kifizetőt.

A kedvezmény korlátozása: ha a munkavállaló foglalkoztatása az adómegállapítási időszak egy részében nem, vagy nem kizárólag szakképzettséget nem igénylő munkakörben vagy nem kizárólag mezőgazdasági munkakörben valósul meg, akkor a részkedvezmény nem érvényesíthető.

IV/2. A munkaerőpiacra lépők után érvényesíthető adókedvezmény

A kedvezmény alkalmazásában munkaerőpiacra lépő az a munkavállaló, aki a kedvezményezett foglalkoztatás kezdetének hónapját megelőző 275 napon belül legfeljebb 92 napig rendelkezett a Tbj. szerint biztosítási kötelezettséggel járó munkavissonnyal, egyéni vagy társas vállalkozói jogvissonnyal.

A biztosítási kötelezettséggel járó munkaviszonyba, egyéni-, társas vállalkozói jogviszonyba a csecsemőgondozási díj, örökbefogadói díj, a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás vagy a gyermeknevelési támogatás (e § alkalmazásában a továbbiakban együtt: anyasági ellátás) folyósításának időszakát, valamint a közfoglalkoztatásban történő részvétel időtartamát nem kell beszámítani.

A kedvezményezett foglalkoztatás kezdetének minősül az anyasági ellátásban részesült, illetve részesülő természetes személynek a korábbi kifizetőjénél történő ismételt munkába állásának kezdete is.

A részkedvezmény egyenlő a munkavállalót az adómegállapítási időszakra megillető, az adó alapjának megállapításánál figyelembe vett, a munkavállalót terhelő közterhekkkel és más levonásokkal nem csökkentett (bruttó) munkabér, de legfeljebb a minimálbér után 15,5 százalékkal megállapított összeggel a foglalkoztatás első két évében, és legfeljebb a minimálbér után a 15,5 százalékos adómérték 50 százalékával megállapított összeggel a foglalkoztatás harmadik évében (a továbbiakban: érvényesítési időszak).

Ha a természetes személyt foglalkoztató kifizető a kedvezmény érvényesítési időszaka alatt megváltozik, az új kifizető a természetes személy után az érvényesítési időszak végéig igénybe veheti az adókedvezményt, ideértve azt az esetet is, ha a természetes személy foglalkoztatása nem folyamatos.

A kedvezmény azon egész hónap tekintetében is megilleti a kifizetőt, amelyben a kedvezményezett foglalkoztatás első két éve, illetve harmadik éve véget ér.

A kedvezményt a kifizető a feltételek fennállásáról kiállított igazolás birtokában érvényesítheti. Az arról szóló igazolást, hogy a munkavállaló munkaerőpiacra lépőnek minősül a nyilvántartásában lévő adatok alapján az állami adó- és vámhatóság állítja ki a foglalkoztató részére.

Az igazolást az állami adó- és vámhatóság

a) az Art. szerinti biztosítotti bejelentés ('T1041) megtételét követően hivatalból¹⁸, a foglalkoztatás kezdő időpontját követő hónap 10. napjáig,

b) biztosítotti bejelentés hiányában a kifizető havi bevallásban tett kérelmére állítja ki és elektronikus kapcsolattartás útján megküldi a kifizető részére.

IV/3. A három vagy több gyermeket nevelő munkaerőpiacra lépő nők utáni adókedvezmény

A családok támogatásáról szóló törvény szerint legalább három gyermekre tekintettel családi pótlékra szülőként jogosult munkaerőpiacra lépő nők munkaviszonyban történő foglalkoztatása esetén az adókedvezmény egyenlő a munkavállalót az adómegállapítási időszakra megillető, az adó alapjának megállapításánál figyelembe vett, a munkavállalót terhelő közterhekkkel és más levonásokkal nem csökkentett (bruttó) munkabér, de legfeljebb a minimálbér után a 15,5 százalékos adómértékkel megállapított összeggel a foglalkoztatás első három évében és legfeljebb a minimálbér után a 15,5 százalékos adómérték 50 százalékával megállapított összeggel a foglalkoztatás negyedik és ötödik évében (a továbbiakban: érvényesítési időszak).

¹⁸ Ha a feltételek hiányában nem állítható ki igazolás, akkor erről a foglalkoztatót az adóhatóság nem értesíti

A munkaerőpiacra lépő három vagy több gyermeket nevelő nők foglalkoztatásával összefüggésben lehet adókedvezményt érvényesíteni abban az esetben, ha a nő egyébként munkaerőpiacra lépőnek minősül.

A munkaerőpiacra lépőkre vonatkozó előzőekben ismertetett szabályokon túlmutatóan az alábbi eltéréseket is figyelembe kell venni az adókedvezmény érvényesíthetőségéhez.

Ha a természetes személyt foglalkoztató kifizető a kedvezmény érvényesítési időszaka alatt megváltozik, az új kifizető a természetes személy után az érvényesítési időszak végéig igénybe veheti az adókedvezményt, ideértve azt az esetet is, ha a természetes személy foglalkoztatása nem folyamatos.

A kedvezmény azon egész hónap tekintetében is megilleti a kifizetőt, amelyben a kedvezményezett foglalkoztatás harmadik, illetve ötödik éve véget ér.

Az adókedvezmény érvényesítésére vonatkozó jogosultságot nem érinti, ha a természetes személynek az adókedvezmény érvényesítési időszaka alatt a legalább három gyermek után járó családi pótlékra való jogosultsága megszűnik.

A kedvezmény érvényesítésének feltétele a munkaerőpiacra lépő munkavállalóra vonatkozó adóhatósági igazolás megléte. Ezen az igazoláson kívül szükséges még a legalább három gyermek után járó családi pótlékra való jogosultságról szóló igazolás is.

A családi pótlékra való jogosultságról szóló igazolást a kifizetőnek a biztosított bejelentéssel, illetve a munkaerőpiacra lépés tényének igazolására vonatkozó kérelemmel együtt benyújtott és az állami adó- és vámhatóság által továbbított kérelmére a családtámogatási feladatokat ellátó hatóság állítja ki és elektronikus kapcsolattartás útján megküldi a kifizető részére.

IV/4. A megváltozott munkaképességű személyek után érvényesíthető adókedvezmény

A szociális hozzájárulási adóból kedvezmény illeti meg

a) a munkaviszonyban természetes személyt foglalkoztató kifizetőt az őt a munkaviszonyra tekintettel terhelő adóból,

b) az egyéni vállalkozót a saját maga után fizetendő adóból

c) a közkereseti társaságot, a betéti társaságot, a korlátolt felelősségű társaságot, a közös vállalatot, az egyesülést, az európai gazdasági egyesülést, a szabadalmi ügyvivői irodát, a szabadalmi ügyvivői társaságot, az ügyvédi irodát, a közjegyzői irodát, a végrehajtói irodát, az egyéni céget a tagjával fennálló adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszonyára tekintettel terhelő adóból.

Az adókedvezmény akkor vehető igénybe, ha a foglalkoztatott, az egyéni vállalkozó, illetve a tag, a következőkben meghatározottak alapján megváltozott munkaképességű személynek minősül.

A kedvezmény érvényesítése szempontjából megváltozott munkaképességű személynek minősül az,

- akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű, vagy
- aki 2011. december 31-én - a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény alapján megállapított - I., II., vagy III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult és a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény 32-33. §-a, vagy a 19. § (1a) bekezdése, vagy a 38/C. §-a alapján rokkantsági ellátásban vagy rehabilitációs ellátásban részesül.

A megváltozott munkaképességű személy az állapotváltozásról, illetve az ellátásra való jogosultság megszűnéséről az arról szóló határozat kézhezvételétől számított 5 munkanapon belül köteles tájékoztatni a kifizetőt.

A kedvezmény egyenlő az adómegállapítási időszakra a kifizető által a foglalkoztatott után, az egyéni vállalkozó által saját maga után megállapított, a tag után a kifizető által megállapított adóalap, de legfeljebb a minimálbér kétszerese után az általános adómértékkel megállapított összeggel.

A kedvezményt az arra jogosult a komplex minősítésről szóló érvényes dokumentum, vagy a megváltozott munkaképességű személyek ellátásainak folyósítását igazoló határozat birtokában érvényesítheti.

Ha az adókedvezmény érvényesítésének feltételei már nem teljesülnek, akkor az adókedvezmény a jogosultság megszűnését követő hónaptól nem vehető igénybe.

IV/5. A közfoglalkoztatás kedvezménye

A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény 1. § (3) bekezdésében felsorolt közfoglalkoztatót a közfoglalkoztatási jogviszonyban történő foglalkoztatás esetére részkedvezmény illeti meg.¹⁹

A kedvezmény egyenlő a közfoglalkoztatott természetes személyt az adómegállapítási időszakra megillető, az adó alapjának megállapításánál figyelembe vett, a közfoglalkoztatottat terhelő közterhekkel és más levonásokkal nem csökkentett közfoglalkoztatási bér, de legfeljebb a közfoglalkoztatási garantált bér 130 százaléka után az általános (15,5 százalék) adó mértékének 50 százalékaival megállapított összeggel.

¹⁹ A közfoglalkoztató által történő közfoglalkoztatás esetén a foglalkoztató kizárólag e kedvezmény érvényesítésére jogosult.

IV/6. Kutatók foglalkoztatása után érvényesíthető adókedvezmény

A kutatás-fejlesztés kiemelt jelentőségét jelzi, hogy a kutatók-fejlesztők foglalkoztatásával összefüggésben – a vállalkozásként működő kutatóhelynek minősülő – kifizető igen jelentős adókedvezményt érvényesíthet.

Az adófizetési kötelezettséget eredményező munkaviszonyban

a) doktori (PhD) vagy ennél magasabb tudományos fokozattal, vagy tudományos címmel rendelkező kutató, fejlesztő, vagy

b) a nemzeti felsőoktatásról szóló törvény szerint doktori képzésben részt vevő hallgató vagy doktorjelölt

munkavállalót foglalkoztató - vállalkozásként működő kutatóhelynek minősülő - kifizető, az őt a munkaviszonyra tekintettel terhelő adóból adókedvezményt vehet igénybe.

A részkedvezmény:

- *az a)* pont szerinti munkavállaló esetében a foglalkoztatott természetes személyt (munkavállalót) az adómegállapítási időszakra megillető, az adó alapjának megállapításánál figyelembe vett, a munkavállalót terhelő közterhekkel és más levonásokkal nem csökkentett (bruttó) munkabér, de legfeljebb 500 ezer forint 15,5 százalékos összege,

- *a b)* pont szerinti munkavállaló esetében a foglalkoztatott természetes személyt (munkavállalót) az adómegállapítási időszakra megillető, az adó alapjának megállapításánál figyelembe vett, a munkavállalót terhelő közterhekkel és más levonásokkal nem csökkentett (bruttó) munkabér, de legfeljebb 200 ezer forint után 15,5 százalék adómérték 50 százaléka.

A munkáltató a részkedvezményt akkor is a teljes hónapra igénybe veheti, ha a kutató munkakörben történő foglalkoztatás hónap közben kezdődött vagy szűnt meg. Ha azonban a kifizető a foglalkoztatottat az adómegállapítási időszak egy részében nem, vagy nem kizárólag kutató tevékenységnek megfelelő munkakörben foglalkoztatta, a munkaviszony alapján ezen adómegállapítási időszakra vonatkozóan részkedvezményt nem érvényesíthet.

IV/7. A kutatás-fejlesztési tevékenység után érvényesíthető adókedvezmény

Vállalkozásként működő saját tevékenységi körben alapkutatót, alkalmazott kutatót, kísérleti fejlesztést végző kutatóhelynek minősülő, kutató-fejlesztő munkavállalót foglalkoztató kifizető az őt e munkaviszonyra tekintettel terhelő adóból adókedvezményt vehet igénybe.

A kedvezmény egyenlő a tárgy hónapban a kutatás-fejlesztési tevékenység közvetlen költségeként elszámolt bérköltség után a 15,5 százalék adómérték 50 százalékaival megállapított összeggel.

A kedvezmény érvényesítése esetén a társasági adóról és osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 7. § (1) bekezdés t) pontja alapján a saját tevékenységi körben végzett kutatás-fejlesztés tevékenység közvetlen költségeként nem

vonható le a kutató-fejlesztő munkavállaló azon munkabérének a hozzá kapcsolódó szociális hozzájárulási adóval és szakképzési hozzájárulással növelt összege, amelyre a kifizető kedvezményt érvényesít.

Átmeneti rendelkezés alapján az Eat tv. szerint a kutatás-fejlesztési tevékenység után érvényesíthető adókedvezményt a kifizető az annak érvényesítésére nyitva álló határidő lejártáig a 2018. december 31-én hatályos rendelkezések szerint érvényesítheti. Az e bekezdés szerint érvényesített adókedvezmény összege nem haladhatja meg a kutatás-fejlesztési tevékenység közvetlen költségei között megjelenő, munkaviszonyban foglalkoztatott munkavállalók vonatkozásában az előzőekben ismertetett szabályok szerint érvényesített kedvezmény után fennmaradó adókötelezettség összegét.

V. Az adókedvezményekre vonatkozó közös szabályok

A kifizető az ugyanazzal a természetes személlyel fennálló munkaviszonyára, közfoglalkoztatási jogviszonyára tekintettel csak egy adókedvezmény igénybevételére jogosult.

A több adókedvezmény egyidejű igénybevételét lehetővé tévő külön rendelkezés hiányában az adókedvezmények közötti választás joga a kifizetőt illeti meg.

Az adókedvezményeket (ide nem értve a közfoglalkoztatás adókedvezményét) a költségvetési szerv kifizető nem érvényesítheti.

Az adókedvezmények egy adott hónap tekintetében egyszeresen vehetők igénybe ugyanazon kifizető és természetes személy között ismételten létesített munkaviszony során.

Az ugyanazon kifizető és természetes személy között egyidejűleg fennálló több munkaviszony esetében az adókedvezmények egy adott hónap tekintetében egyszeresen vehetők igénybe.

Az adókedvezmények igénybevételét ugyanazon kifizető és természetes személy között ismételten létrejött munkaviszonyok során az elsőként létrejött munkaviszony, az egyidejűleg fennálló munkaviszonyok esetében a kifizető döntése alapozza meg.

Az Mt. szerinti munkáltató személyében bekövetkező változás esetén az adókedvezményt az átvevő munkáltató tovább érvényesítheti a kedvezménnyel érintett időszak fennmaradó részére.

Részmunkaidős foglalkoztatás során a kedvezmény alapot a részmunkaidővel arányosan nem kell csökkenteni.

Az adókedvezmény kiszámításánál a munkavállalót a munkaviszonyára tekintettel megillető (bruttó) munkabért a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény alkalmazásával kell az adókedvezményt meghatározni.

VI. A védett korban elbocsátott köztisztviselők után érvényesíthető szociális hozzájárulási adó kedvezmény²⁰

A közigazgatás modernizációja érdekében szükséges intézkedésekről szóló 1535/2018. (X. 29.) Korm. határozat alapján elbocsátandó védett korban lévő személyek elhelyezkedését könnyítő, az őket jövőben foglalkoztatni kívánó munkáltatók által igénybe vehető szociális hozzájárulási adókedvezmény került bevezetésre.

A kedvezményt 2018. november 24-től kezdődően azon költségvetési szervnek nem minősülő munkáltatók vehetik igénybe, akik olyan személyt foglalkoztatnak, aki a felmentését (felmondását) közvetlenül megelőzően igazoltan közszolgálati jogviszonyban, állami szolgálati jogviszonyban, kormányzati szolgálati jogviszonyban, közalkalmazotti jogviszonyban, igazságügyi alkalmazotti szolgálati viszonyban vagy költségvetési szervnél munkaviszonyban dolgozott és a felmentése napján betöltötte a 60. életévét. A kedvezmény érvényesítéséhez szükséges igazolást a természetes személyt elbocsátó munkáltató – a foglalkoztatási jogviszony megszűnésének napját is feltüntetve – a jogviszony megszűnése napjáig állítja ki.

A kedvezmény érvényesítését elősegíti, hogy a létszámcsökkentést végrehajtó szervek az igazolás kiadásáról adatot szolgáltatnak az állami adó- és vámhatóságnak. Az állami adó- és vámhatóság az adatszolgáltatás alapján az új foglalkoztató által teljesített biztosítotti bejelentés megtételét követően, hivatalból, a foglalkoztatás kezdő időpontját követő hónap 10. napjáig a természetes személyt foglalkoztató kifizetőt elektronikus kapcsolattartás útján értesíti a kedvezmény igénybevételének lehetőségéről.

A kedvezmény egyenlő a természetes személyt (munkavállalót) a tárgyhónapra megillető, az adó alapjának megállapításánál figyelembe vett, a munkavállalót terhelő közterhekkel és más levonásokkal nem csökkentett (bruttó) munkabére -

²⁰ Az egyes adótörvények uniós kötelezettségekhez kapcsolódó, valamint egyes törvények adóigazgatási tárgyú módosításáról szóló 2018. évi LXXXII. törvény 250. §.

de legfeljebb a minimálbér négyszerese - után a szociális hozzájárulási adó tárgyánára érvényes mértékével megállapított összeggel²¹.

Újabb munkaviszony létesítése esetén is megilleti az új foglalkoztatót a kedvezmény az érvényesítésre nyitva álló időtartamig.

A kedvezményt a foglalkoztató mindaddig érvényesítheti, amíg az érintett munkavállaló nem minősül a Tbj. szerint saját jogú nyugdíjasnak.

Az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény alapján létesített munkaviszony szerinti munkabért az adókedvezmény összegének kiszámításánál nem lehet figyelembe venni.

VII. Más jogszabályok alkalmazása

Az adóval összefüggő adókötelezettségek teljesítése során az Art. rendelkezéseit a Szocho tv. rendelkezéseit figyelembe véve kell alkalmazni.

Az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról, az egyszerűsített foglalkoztatásról, valamint a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvény hatálya alá tartozó adózó az adóval összefüggő adókötelezettségeit az érintett törvény rendelkezései szerint teljesíti.

Az Európai Unió kötelező jogi aktusának vagy a nemzetközi szerződésnek a rendelkezését kell alkalmazni, amennyiben az adóra kiterjedő hatályú jogi aktus, nemzetközi szerződés e törvénytől eltérő rendelkezést tartalmaz.

A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy az adókötelezettség teljesítése során – a társadalombiztosítási kötelezettségek teljesítésével azonosan – nem a kettős adózást kizáró egyezményeket, hanem a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet, illetve az érvényben lévő kétoldalú szociális biztonsági és szociálpolitikai egyezményeket²² (a továbbiakban: Egyezmények) kell érteni.

VIII. Bevallás, befizetés

A kincstár számfejtési körébe tartozó költségvetési szervek képviselőjeként az adó megállapítására, bevallására és megfizetésére a kincstár kötelezett.

VIII/1. A kifizető

- a munkaviszonyból;

²¹ A szociális hozzájárulási adó mértéke 15,5 százalék.

²² Az érvényben lévő kétoldalú szociális biztonsági, illetve szociálpolitikai egyezmények a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő honlapján, a www.neak.gov.hu címen, a lakossági kezdőlapon, valamint honlapunkon, a www.nav.gov.hu címen érhető el.

- az előző pont alá nem tartozó, a közkereseti társaság, a betéti társaság, a korlátolt felelősségű társaság, a közös vállalat, az egyesülés, az európai gazdasági egyesülés, a szabadalmi ügyvivői társaság, a szabadalmi ügyvivői iroda és természetes személy tagja között fennálló, a tagnak a jogi személy, az egyéb szervezet tevékenységében való személyes közreműködési kötelezettséget eredményező tagi jogviszonyból (ideértve a nem munkaviszony keretében ellátott vezető tisztségviselői jogviszonyt is);
- a szövetkezet és természetes személy tagja között fennálló, a tag részére munkavégzési kötelezettséget eredményező vállalkozási és megbízási jogviszonyból,
- az ügyvédi iroda, a közjegyzői iroda, a végrehajtói iroda, az egyéni cég és természetes személy tagja között fennálló tagi jogviszonyból;
- az egyházi jogi személy és az egyházi szolgálati viszonyban álló egyházi személy között fennálló jogviszonyból;
- állami projektértékelői jogviszonyból;
- az Szja tv. szerinti nem önálló tevékenység vagy önálló tevékenység (ide nem értve a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló törvény hatálya alá tartozó közérdekű önkéntes tevékenységet, az egyéni vállalkozói tevékenységet, a mezőgazdasági őstermelői tevékenységet, a bérbeadói tevékenységet és az európai parlamenti képviselő e tevékenységét) végzésének alapjául szolgáló, az a)-g) pont hatálya alá nem tartozó olyan jogviszonyból, amely alapján a tevékenységet Magyarországon vagy a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló közösségi rendelet hatálya alá tartozó másik tagállam, vagy Magyarország által kötött kétoldalú szociális biztonságról szóló egyezményben részes másik állam területén végzik,

származó jövedelmet juttató, az adófizetésre kötelezett kifizető, a Tbj. szerint járulékalapot képező jövedelmet juttató külföldi kifizető az adót az Art. rendelkezései szerint havonta állapítja meg, és a tárgyhónapot követő hónap 12-éig vallja be és fizeti meg.

Az adó összegét természetes személy részére kiállított igazoláson nem tünteti fel. Amennyiben az adóalany természetes személy foglalkoztatására tekintettel kedvezményt vagy támogatást vesz igénybe, az Art. rendelkezései szerinti bevallási kötelezettségét úgy kell teljesítenie, hogy a bevallás adataiból a kedvezmény vagy támogatás jogcíme, alapja és a kedvezmény vagy támogatás összege személyenként megállapítható legyen.

A kifizető a természetes személyt terhelő adót a természetes személytől levonja (a természetes személyt terhelő adókötelezettség megállapításánál, megfizetésénél az Art. kerekítési szabályai nem alkalmazhatóak) és a juttatást követő hónap 12. napjáig fizeti meg és vallja be.

VIII/2. A külföldi kifizető

A külföldi kifizető az adóval összefüggő adókötelezettséget az adóigazgatási rendtartásról szóló törvény (a továbbiakban: Air.) szerinti pénzügyi képviselő, valamint adózási ügyvivő útján, ennek hiányában közvetlenül teljesíti. A külföldi kifizető az adókötelezettségeit közvetlenül csak akkor teljesítheti, ha bejelentkezése alapján az állami adó- és vámhatóság Tbj. szerinti foglalkoztatóként nyilvántartásba vette.

Ha a külföldi kifizető az adókötelezettségek teljesítésére nem rendelkezik Art. szerinti képviselővel, és a bejelentkezést is elmulasztja, az adóval összefüggő adókötelezettségek teljesítésére a jövedelmet szerző természetes személy kötelezett, és viseli az adókötelezettségek elmulasztása miatti jogkövetkezményeket (ide nem értve a mulasztási bírságot és az adóbírságot).

A külföldi kifizető az Art. rendelkezései szerint bevallási kötelezettségét havonta, a tárgy hónapot követő hónap 12-éig 2008INT jelű nyomtatványon, elektronikus úton teljesíti az állami adó- és vámhatóság részére.

A külföldi vállalkozás is jogosult a munkaviszonyban foglalkoztatott után a szociális hozzájárulási adóból kedvezmény igénybevételére. A kedvezmény érvényesítése a 2008-as bevallás általános szabályok szerinti benyújtásával, a külföldi kifizetőre vonatkozó adatok feltüntetésével valósulhat meg.

A Tbj. 56/A. § szerinti szociális hozzájárulási adóból részkedvezményt érvényesítő kötelezettnek a 2008-as számú bevallás benyújtása mellett a 2008INT jelű bevallást már nem kell benyújtania.

VIII/3. A külföldi illetőségű előadóművész adókötelezettségét a személyi jövedelemadóval egyidejűleg állapítja meg és vallja be.

VIII/4. A kamatkedvezményből származó jövedelem után fizetendő adót évente, az adóévet követő év január 12-éig kell megfizetni. Ha a kamatkedvezmény év közben megszűnik, az adót a megszűnés napját követő hónap 12-éig kell megfizetni.

VIII/5. A természetes személy

Az adó fizetésére kötelezett természetes személy az adót (adóelőleget) a személyi jövedelemadó, a személyi jövedelemadó-előleg megfizetésével egyidejűleg állapítja meg és fizeti meg. Az adót az állami adó- és vámhatóság közreműködése nélkül elkészített bevallásban vagy az állami adó- és vámhatóság által összeállított adóbevallási tervezet felhasználásával elkészített személyi jövedelemadó bevallásban vallja be. A tárgyévre vonatkozóan az állami adó- és vámhatóság által összeállított adóbevallási tervezet felhasználásával készített személyi jövedelemadó bevallásban kell az előlegként megfizetett adót elszámolni, az adóbevallás benyújtásának határidejéig a különbözetet megfizetni, és a bevallás

megfelelő rovatában lehet a túlfizetesként mutatkozó különbözet összegéről rendelkezni.

A személyi jövedelemadó-előleg megfizetésére nem kötelezett természetes személy az adót a személyi jövedelemadó bevallásában vagy az állami adó- és vámhatóság által összeállított adóbevallási tervezet felhasználásával elkészített személyi jövedelemadó bevallásban a bevallásra előírt határidőig állapítja meg, vallja be, és a bevallás benyújtásának határidejéig fizeti meg.

Ha a természetes személy az adót a fizetési kötelezettségét meghaladóan fizette meg vagy a fizetendő adónál a kifizető többet vont le, a túlfizetést a természetes személy az adóévre a személyi jövedelemadóról benyújtott bevallásában visszaigényelheti. Ha az adóévben fizetendő adó meghaladja a kifizető által levont összeget, a különbözetet a természetes személy az adóévre vonatkozó személyi jövedelemadóról benyújtott bevallásában vallja be, és a bevallás benyújtására előírt határidő lejártáig fizeti meg.

Ha a természetes személy

- a vállalkozásból kivont
- az értékpapír-kölcsönzésből származó
- az osztalék, vállalkozói osztalékalap,
- az árfolyamnyereségből származó jövedelmével összefüggésben adó fizetésére kötelezett, vagy a visszaigénylési jogosultságát gyakorolja, az adóévről köteles személyi jövedelemadó bevallást benyújtani.

Nem kell az adót a természetes személynek bevallania, ha a kifizető az adót levonta, és a természetes személy az Szja tv. alapján nem köteles bevallás benyújtására.

VIII/6. Nyilvántartási kötelezettség

Az adó megállapítására, bevallására és megfizetésére kötelezett adózó olyan nyilvántartást köteles vezetni, amelynek alapján az adó alapja és összege, valamint az annak megállapításánál figyelembe vett mentesség és kedvezmény összege, továbbá az adó megfizetésének napja ellenőrizhető. E nyilvántartási kötelezettségét a számvitelről szóló törvény hatálya alá tartozó kifizető a számvitelről szóló törvény szerinti nyilvántartása (könyvvezetése) megfelelő részletezésével, más kifizető az Szja tv. vagy az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló törvény rendelkezése alapján vezetett külön nyilvántartás révén teljesíti.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal